

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6 uri popoldne.

Štev. 81.

V Ljubljani v soboto 11. aprila 1891.

Letnik XIX.

Povabilo

na

volilni shod,

kateri priredi

Katol. politično društvo

v Ljubljani

v nedeljo, 12. aprila t. l., ob 11. uri dopoldne

v domu katol. društva rokodelskih pomočnikov, Poljske ulice št. 10.

Na dnevnem redu je razgovor o volitvah za ljubljanski mestni zbor.

Začetek točno ob 11. uri.

K obilni vdeležbi vabi ljubljanske volilce, vzlasti ude „Katoliškega političnega društva“

Odbor.

Naši liberalci in vera.

Liberalci so se nas začeli bati, ker vidijo, da se ljudstvo k veri nazaj obrača; zato so zdaj naenkrat hudi postali, ako jim mi očitamo, da so brez vere in da zoper vero delajo. Oni pravijo: „Mi nismo zoper vero, ampak le zoper duhovnike.“ Tudi dr. Abuja se je pri zadnji pravdi nad tem hudoval, da se liberalcem nevera očita. Ako bi pa to res bilo, da liberalci spoštujejo vero, potem bi morali tudi njih časniki tako pisati, kajti vsak strankarski list mora tako pisati, kakor njegova stranka hoče. Mi pa že dolgo let prebiramo liberalne časnike, koroške, dunajske in iz drugih dežel, in brali smo v njih že

toliko zasmehovanja katoliške cerkve, njenih nauk in obredov, toliko hvalisanja nevernih in krivovernih modrijanov; opazovali smo tudi govorjenje in življenje liberalcev in videli pri njih toliko protiverstva, da smo mislili: ni mogoče, da bi še kdo dvomil nad tem, da so liberalci res odpadli od katoliške cerkve in vere. Zato si pa tudi nismo zapisali vsake protiverske besede, ki smo jih v teh listih kar kupoma videli; kdo bi si bil tudi mislil, da bodo liberalci kedaj vse utajiti hoteli, kar je bilo celemu svetu očitno. Spominjamo se, da so „Fr. Stimmen“ pred par leti enkrat blizo tako pisale: „Mi liberalci smo prav za prav hinavci, ako se še kristjane imenujemo, kajti večina od nas v resnici nič ne veruje.“ Ni pa še dolgo, in to številko si še lahko vsak poišče, kar so se „Freie Stimmen“ norčevale iz molitve in iz svete maše. Iz Velikoveca so namreč prinesle sledeči dopis: „Koroškimi duhovnikom se lepo zahvalimo za molitve in pridige, katere so imeli v ta namen, da bi bile volitve srečne. Več naprednjakov velikovskega okraja.“ S tem so hoteli reči: „Vi ste molili za srečne volitve, in bile so res srečne — za nas liberalce; torej vidite, da molitev nič ne pomaga.“ V prihodnji številki potem je prišel enak dopis iz tržkega okraja (Feldkirchen). Še hujši zasmehovanje pa ima dopis iz Prevalj, ki se tako glasi: „Kar se tiče naših enajst volilnih mož, pokrepčali so se pred volitvijo še z eno blagoslovljeno mašo, da bi šli srčno v volilni boj; pa so nekaj družega zvedeli. Star pregovor pravi: kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. Tudi tem enajsterim se je taka godila. Da je bila druga blagoslovljena maša dne 5. marca pred volitvijo v Velikovec brez vspeha, to pride menda od tod, ker je na ta dan vladal nemški Bog, ki je v svoji modrosti in skrbnosti pomagal napredku (liberalcem). Naši slovensko-klerikalni volilni možje menda niso bili posebno dobre volje, ko so šli od volitve domov; morda so potem naročili kako črno mašo (requiem ali mrtvašnico).“

Zdaj vprašamo: ali ni to zasmehovanje molitve in sv. maše? Da so Slovenci molili za srečne volitve, to je, da bi bili izvoljeni verni, katoliški poslanci, to so prav storili, saj tako so ukazali tudi avstrijski škofje v svojem pastirskem listu. Mi ne vemo, zakaj Bog naših molitev na Koroškem ni uslišal; kdo bi se tudi predrznil Božje sklepe presoati ali neskončni modrosti Božji kaj očitati ali svetovati! Bog dostikrat pravičnega skuša s trpljenjem, hudobnemu pa srečo podeli. Ako bomo pa stanovitni ostali in srečno naprej vojskovali se za pravico in za Božje kraljestvo na zemlji, nam bo Bog gotovo enkrat zmago dodelil, naše nasprotnike pa osramotil, kakor zaslužijo, ker se norčujejo iz Božjih reči. Liberalci gotovo niso molili za srečne volitve po ukazu škofov, morda so se pastirskemu listu še posmehovali, gotovo pa je, da so se jezili, ko se je na lecah prebral; zdaj so pa toliko predrzni, da pravijo, da je Bog nje uslišal, ki še molili niso, prošnje katoličanov pa zavrgel! Vsak mora spoznati, da je to zasmehovanje molitve.

Nadalje vsi vemo, da je le en Bog za vse narode. Liberalni dopis iz Prevalj pa pravi, da je na dan volitve vladal nemški Bog. Tedaj imajo Nemci svojega posebnega Boga, Slovenci svojega in Lahi svojega itd. Ali ni to zasmehovanje sv. vere?

Tako ti ljudje pišejo in tako tudi po gostilnah govoré, česar se vsak lahko prepriča; in vendar trdijo, da niso zoper vero, ampak le zoper duhovnike! Slovenci, ne verujte njihovim besedam, ampak sodite jih po njih delih; na njih sadu jih boste spoznali. Ako so res tako verni katoličani, zakaj se pa o petkih ne postijo? Zakaj mnogi iz njih še o Veliki noči ne gredo k spovedi? Zakaj mnogi iz njih še ob nedeljah in praznikih ne pridejo v cerkev? Sicer pa je že to prazen izgovor: „Nismo zoper vero, ampak le zoper duhovnike!“ Vsaka vera ima svoje duhovnike; kdor vero hoče, se tudi duhovnikov ne sme braniti. Ako duhovniki ljudi učijo,

LISTEK.

Nedeljske misli.

XXV.

Prava „terna“ je za nas namreč „visoke“ politike pod „ërto“ in nad „ërto“, da se je jelo vreme spreminjati, da pihljajo „južne“ sapice, ki nam rodé morda po dolgem „črnilem hladu“ zopet kakovo izvirno in vzvišeno idejo pod peresom. In kakor navlaš za nas novic željne časnikarje odprle so se po dolgem počitku tudi nove Janusove duri v državni zbornici, o katerih trdijo sicer veščaki, da so postavljene na stare tečaje in da je le nekaj žrebjev novih, ki so zabiti v les prejšnjega političnega odra, a koliko bode zaradi tega novi oder ali pa žebli na dobičku, računijo doslej naši politični matematiki še vedno „ad absurdum“.

Pri krasnem spomladanskem solncu bomo iskali torej dovtiparji „senca“ za 353 možmi, akoravno smo prepričani, da se začasno svetijo vsi, kakor limbarji na polju in da tudi takova senca v javnem življenju priti mora že zaradi tega, da cenimo višje zlato solnce, katerega si brez sence niti misliti ne moremo.

Najbolje smo radovedni, na kateri državno-zborski klopi se bode zopet grela naša navadno na

potu od doma ali pa od volitvenih zborov pa do Dunaja precej ohlajena politika, in koliko naših s političnimi željami napolnjenih loncev izpuhti brez duha in sluha v državnozborni kuhinji v sinji vzdub, iz katerega se napravi morda pod visokim nebom temen oblaček, — ki vesla nazaj, nazaj proti jugu hladit visokoleteče misli in želje matere Slovenije.

Videli bomo tudi kmalu, za koliko odstotkov višje se bodo obdačili v bodočem letu naši že izvrstno prezračeni žepi, kedo je iznašel zopet nove topove, nove puške in morda tudi nov smodnik že zaradi tega, da ne sodi svet, da nazaduje znanstvo — in da parlamentarizem ne stoji samo na davčni, temveč tudi na znanstveni podlagi. Prepričali se bomo morda tudi kmalu, koliko je hasnila osobito našim gg. državnim poslancem letošnja velikonočna volitvena generalna spoved, ali bodo delali oni pokoro za svoje morda že pri volitvi zagrešene naglavne grehe, ali pa se bomo pokorili mi za njihove slabosti vsaj do bodoče šestletne spovedi.

In da političnih grehov tudi ostra pokora ne opere, dokazuje nam najbolje železni, akoravno že precej zarjaveli Bismarck, kajti povšeči mu ni niti prekrasni Pontus v bukovem zatišju „promul negotiis“: kovati hoče zopet do zadnjega trenutka na nakovalu svojega nemškega šovinizma postavne paragrafe, akoravno on sam noče niti potrebnega pa-

ragrafa o višnjeh polah umeti do danes. Da, prav je imel mladi nemški cesar, ki je trdil pred nekimi meseci: „Der Geist des Ungehorsams zieht durch die Welt.“

Osobito davkoplačevalcev vseh barv in narodov se prijemlje v zadnjem času vedno bolj duh nepokorščine in radovednosti, namreč kakov razloček je med trpinom ob cesti z lakoto in davki obloženim in pa med onimi srečnimi, ki so na svetu baje le „zaradi lepšega“ in pa za „fruges consummere nati“.

Ta duh časa vstaja osobito „an der schönen blauen Donau“, na našem Dunaju v zibeli prave nemške „Urgemüthlichkeit“ in krotkosti, kajti naši vrli Dunajčanje nočejo več razumeti, da je obrezan Izraelov rod boljši od normalno razvitih narodov.

Tudi po beli Ljubljani veje že nekaj časa uporni preprih, ki postavlja marsikatero vkoreninjeno politiško in upravno „modo“ na glavo in pogleduje za te in one „kulise“, — katere so bile zavarovane nekdanj s kitajskim ozidjem.

Prijetna ni baš marsikateremu ta radovedna razposajenost, a koristiti utegne mnogemu in brez dvoma največ onim, ki se čudijo novoizbujenemu „modernemu duhu“, — a trdijo sami o sebi, da so sami oni pravcati dojenei luči in svetlobe.

Swiftijanec.

naj lepo živijo po božjih zapovedih, ako jim delijo sv. zakramente, ako bolnike obiskujejo in tolažijo, revnim pa pomagajo po svojih močeh, — ali jih moramo potem za vse te dobrote sovražiti? Naj pa liberalci vendar jedenkrat posejo, kaj so jim duhovniki tako hudega storili, da jih morajo sovražiti?

Nam se zdi, da jih le vest peče, in kadar duhovnika vidijo, se spominjajo svojih grehov; to jim ni ljubo in prijetno, zato so jim duhovniki na poti. Če pa kdo pride in reče: „saj ni nič pekla, ne večnosti,“ tega imajo radi, ker jim vest pomiri.

Temu članku, ki ga je objavil celovški „Mir“ v svoji zadnji številki, dostaviti nam je še nekaj besed v pojasnilo, da so si liberalci povsod jednaki, naj si bodo nemški na Koroškem, ali pa slovenski na Kranjskem ali kje drugod. Kakor je morala slovenska duhovščina na Koroškem trpeti nečuvne napade od strani nemških liberalcev, jednako so morali duhovniki na Kranjskem trpeti od slovenskih liberalcev. Omenjali smo že, kako podlo so slovenski liberalci ocenjevali v svojem glasilu pastirsko pismo avstrijskih škofov, izdano povodom državnozbornih volitev, rekoč, da v škofijskih palačah prav za prav veje isti dub, kakor v praški kazini, ter da so škofje in nemški liberalci vsi jednih in istih mislij. Tako so ocenjevali naši radikalci volilno pismo škofov, katerega so se vzlasti po mejah slovenskih s tolikim vspehom posluževali slovenski duhovniki v slovenske volilne namene.

Zasmenovali so ob tej priliki tudi molitev, prav kakor so na Koroškem počenjali nemški liberalci.

Da, molčimo o umazanem listu, katerega so tako odločno obsodili celó mladi slovenski akademiki dunajski, omenimo le, da je tudi radikalni dnevnik v tem storil svojo dolžnost, kakor spričuje n. pr. stavek: „Kako pridno se je molilo v cerkvi za pl. Globočnika zmago, da je dobri Bog moral uslišati nasprotno stranke goreče prošnje, ako se je sploh v to zadevo mešal, kar pa jako dvomim.“

Te vrstice smo dostavili v dokaz duševne sorodnosti med našo „Narodovo“ gospodo in med nemškimi liberalci na Koroškem. Iskreno to obžalujemo, a izjaviti moramo, da je med nami sloga nemogoča, dokler naši „Mladi“ hodijo po takih opolzljih potih. „Nasprotja med nami niso osobna,“ — pisal je nedavno „Narod“, — „marveč načelna“. S tem je vendar jedenkrat stališče jasno označeno. Mi se nismo nikoli izneverili stari slovenski zastavi in ostali zvesti načelom slovenskega naroda, torej nam tudi ni treba preminjati ni načel, ni taktike; pač pa to morajo storiti oni, ki so se izneverili slovenskim skupnim načelom. Tedaj bode zavládala med nami zopet lepa sloga, sicer — nikoli!

Narodno vprašanje v novem državnem zboru.

Kdor bi verjel nemškim listom, bi res mislil, da v novem državnem zboru narodno vprašanje ne

bode storilo niti koraka naprej. Tudi vladni listi z nekakim veseljem opažajo, da se bodo narodna vprašanja morala odrivati, ker državni zbor po svoji sestavi nikakor ne bode sposoben je reševati. Ti listi pa izražajo najbrž le željo vlade.

Da grof Taaffe ni posebno navdušen za narodno enakopravnost, že davno vémo. Pripravljen bi bil vladati tudi z levico, ko bi se le zanašati mogel, da ga bode podpirala z isto gorečnostjo, kakor ga je desnica.

V resnici pa položaj za narodno vprašanje v novem državnem zboru ne bode tako slab, kakor se slika. Pred vsem je omeniti, da se levici nikakor ni posrečilo, pridobiti Poljakov na svojo stran. Poljaki niso naravnost se pridružili Hohenwartu, ali vendar so pokazali, da bodo vedno bolj na desni, kakor pa na levi strani. Vdeležili so se konference pri grofu Hohenwartu tudi poljski zastopniki, dočim se nobeden Poljak ne pogaja z levičarji.

Ko je bil vitez Jaworski na Dunaju, je res govoril tudi s Plenerjem in Chlumeczkim, ali ta pogovor je bil vprizoril le grof Taaffe in se je končal jako nepovoljno za levico.

Pričakovati je pa celó, da bodo v narodnih vprašanjih Poljaki druge Slovane letos odločneje podpirali, nego so jih doslej. Poljski listi še nikdar niso tako odločno naglašali narodne enakopravnosti, kakor jo letos. Dosedaj so Poljaki zaradi galiških razmer imeli pomisleke proti narodni enakopravnosti. Dolgo let je trajal razpor med Rusini in Poljaki. Poslednji so sovražili Rusine, ker so ti veljali za velike prijatelje Rusije, ki večkrat precéj brezozirno zatira Poljake.

Zaradi tega sovraštva Poljaki niso hoteli Rusinom dovoliti narodne enakopravnosti. Bali so se namreč, da bi prišlo potem do razdelitve Galicije. Starorusini so po shodih javno zahtevali tako razdelitev in jo zagovarjali po svojih glasilih.

V tako razdelitev Poljaki niso mogli privoliti tudi z avstrijskega stališča ne. Da se zedinijo Slovenci, to ne nasprotuje avstrijskim koristim, ali da bi se razdelile Tirolska, Češka in Galicija po narodnostih, to bi se pa reklo, dele teh dežel pripravljati naravnost za Italijo, Nemčijo, oziroma za Rusijo.

Da ne sodimo krivo, pač dokazuje to, da se v Italiji dobé zemljevidi, na katerih je južni del Tirolske že priklopljen italijanski kraljevini, v Nemčiji pa so tudi že taki, na katerih je velik del Avstrije priklopljen Nemčiji.

V Peterburgu je pa izšlo že več knjig, — knjig, ne brošur, — v katerih se ruski del Galicije reklamuje za Rusijo. Pisatelj teh vrst je sam imel že več takih knjig v roki.

Ker Poljaki vidijo svojo rešitev le v Avstriji, ni čuda, da so se upirali vsemu, kar bi utegnilo privedi do razdelitve gališke kronovine.

Zadnji čas so se pa v Galiciji razmere temeljito zasukale. Mladorusinska stranka postavila se je

odločno na avstrijsko in katoliško stališče ter se izrekla za spravo s Poljaki. Narod je pa pri volitvah skazal tej stranki zaupanje. Dobre posledice poljsko-rusinske sprave so se hitro pokazale. Poljski deželni odbor jel je rešavati rusinske vloge v rusinščini in Poljaki jeli so delati za pomnožitev rusinskih srednjih šol.

Poljaki popuščajo sedaj predsodke proti narodni enakopravnosti, kar bode gotovo le ugodno vplivalo na daljšo uredbo jezikovnih zadev v Avstriji. Pričakovati smemo od Poljakov odločnejše podpore.

Novi veliki Hohenwartov klub bode pa tudi lahko mnogo storil v narodnih vprašanjih. V njem bodo itak Slovani v večini, kajti češke konservativne veleposestnike pač lahko prištejemo k Slovanom, ker so se dosedaj vedno potegovali za narodno enakopravnost. Velik nedostatek v prejšnjem državnem zboru je bil, da so naši slovenski poslanci imeli premalo dotike s Čehi. Z njimi mogli so občevati le po eksekutivnem odboru desnice. Sedaj bode to drugače. Poslanci češkega veleposestva bodo v Hohenwartovem klubu, četudi kot posebna skupina, in slovenski poslanci imeli bodo lepo priliko, da jim pojasnijo naše zadeve. Še ožje dotiko s Čehi bomo pa imeli, če se vresniči nada, da vstopijo tudi moravski Čehi nazadnje še v Hohenwartov klub.

Približanje mej Čehi in Slovenci bode gotovo nam v korist. Razmere v deželah češke krone in pri nas so precej slične, povsod se morajo Slovani še boriti za narodno enakopravnost. Zastopniki češkega veleposestva pa imajo tudi velik vpliv v višjih krogih in bodo nam torej lahko mnogo pomagali.

Iz povedanega je razvidno, da nam Slovincem ni treba obupati, četudi v državnem zboru ni vse tako, kakor bi si želeli. Pri ugodnih prilikah se bodo dala tudi narodna vprašanja sprožiti in smemo se nadejati, da bode novi državni zbor še več lahko storil za naš narod, nego je prejšnji, to tembolj, ker poznamo naše zastopnike, da so možje, ki bodo znali spregovoriti moško in odločno besedo o pravem času in na pravem mestu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. aprila.

Notranje dežele.

Zjedinjena desnica. Nekateri slovenski listi so priporočali, da bi naši slovenski poslanci ne vstopili v Hohenwartov klub, češ, da se je bati, da bi potem ne mogli ničesa storiti za narodno enakopravnost. Mi smo v tej zadevi takoj pojasnili svoje stališče, natančno razložili vzroke, zakaj da Slovenci ne smejo ostati osamljeni. Naši slovenski poslanci so pa spoznali, da ne kaže odločiti se od desnice in pristopili so Hohenwartovemu klubu že v začetku skoro vsi. Pristopila sta tudi gg. dr. Fer-

(Dalje v prilogi.)

Dva mednarodna shoda v Parizu.

Autrefois le clergé avait la doctrine et n'avait point les mœurs: il a les mœurs aujourd'hui, mais malheureusement il n'a plus la doctrine. Talleyrand.

Pred 100 leti bil je samostan karmelitov v Parizu pozorišče groznih prizorov: umor 185 duhovnikov, katerih kri je še zdaj poznati na zidovju v večem mučeniški spomin. V jutro dné 2. sept. l. 1792. pričelo se je klanje, in ob šestih zvečer bilo je vse dovršeno. Dantonovi „rudeči bratje“ izvršili so to delo. Tedaj se je že vedelo, da sta ta zločin uprizorila: Danton in Robespierre.

V karmelitski samostan nadrvili so morilci dve sto duhovnikov. Bil je tu Hébart, kraljev spovednik; jezuit Gagnères, zgodovinar in matematik, zvezdoslovec in fizik, o kojem se je govorilo, da je čital vse, a ničesar zabil. Bil je tu dalje Millon, Friteyre Durvey, Legué, najslavnejši propovedniki dóbe svoje. Lefranc, slavní predstojnik endistov. Škofje: Laroche, Foucaud, Dukan in mnogo drugih — s kratka, bil je zbran cvet francoskega duhovništva, in vsi ti so se v grozni noči jeden drugemu spovedovali ter molili za umirajoče. Kadarkoli so „rudeči bratje“ jednega izmed njih umorili, zaoril je v zraku vsklik: Vive la nation! ...

Ti spomini ovládali so misli naše, čitajoč vèst o otvorjenju mednarodnega shoda katoliških učenjakov letos po Veliki noči.

Kak obraz je po sto letih bivši karmelitski

samostan imel minole dni, samostan, kateri se doslej nazivlje od septemberskega klanja: Maison des morts — dom mrtvih! Množica nad tisoč glav koraka v dom mrtvih in na čelu je zopet videti cvet francoskega svečeništva z gosti vsega sveta. Tujci z občudovanjem zró v duhovnika Duchesna, duševnega, voditelja duhovništva, proslavljenega archeologa, kritika, zgodovinarja, rodóm Bretančca iz stare pomorske rodbine, ki je prinesel seboj v Pariz pridevek: „Il a l'audace des loups de mer et la rudesse“ — danes je on oče duhovništva. Poleg njega vzbuja največjo pozornost abbé de Broglie, bivši pomorski častnik, učenjak prve vrste, pa msgr. Maret, s priimkom: grandmaitre de la theologie, kojega je pokojni Mommsen nazivljaj učenega abbéja.

Med tujci vzbujal je največjo pozornost in občudovanje Nemeec Janssen, kojega nazivljejo Francozi: le Taine de l'Allemagne. Med njimi niso bili samo duhovniki iz vse Francoske, temveč iz Španske, Italije, Avstrije, Nemčije, Belgije, Angleške in Amerike, in ti vsi sestali so se v „domu mrtvih“, da tu izprosijo božjega blagoslova shodu katoliških učenjakov z vsega svetá.

Ako je ta shod že l. 1888. vzbujal v Parizu veliko senzacijo, bila je slednja tedaj še večja, ker je bil shod mnogobrojnejši.

In zajedno z internacijalo katoliške véde otvorila je v Parizu glavni shod internacijala „minérjev“ — rudokopov. Sodobni shod obeh teh internacijal je bil sicer slučajen, toda po našem

mnenju jako pomenljiv! Kakor pred sto leti, istotakó zbrali so se veleduhovi katoliške cerkve v slični slutnji, da sedanji položaj ne more dolgo trajati, in da se skoro morajo ukreniti odločilni koraki v odvrnitev svetovne katastrofe. Pred sto leti so bila tla podkopana samo pod Francosko, danes je podkopan ves krščanski svet.

V dokaz temu bodi baš minole dni v Parizu zborujoči mednarodni shod — podkopnikov. Na tem shodu je takrat zmagala še, dasi z velikim naporom, zmernejša stranka nasproti revolucijski stranki, koja je hotela na shodu preriti z „la grève universelle“ — s svetovnim štrajkom v 1. dan maja meseca. In sodóžno s shodom rudokopov v Parizu prireja delavstvo po širnem svetu na stotine in stotine shodov, in povsodi se razpravlja o: splošnem štrajku, o skrajšanju delavne dóbe in zvišanju plače.

Kar se je govorilo na shodu rudokopov v Parizu, spada pri nas v področje tiskovnega zakona, toda dobro vémo, da bode vse do poslednje besede po vseh končinah svetá razglašeno, kajti tisek internacijale je mojstersko organizovan, ker ima izborno kolportážo, o koji velja rek: vexat censura columbas.

V Avstriji se pa pripravamo za péd zemlje, da, pri nas na Slovenskem je do smrti nahujskan brat zoper brata. Potolaženi bodimo. Za nekoliko let ne bode ni sluha ni duha o „radikalnih“ Slovincih. Vse bode pomela s površja — internacijala! Pojmimo vendar že jedenkrat znamenja dóbe!

jančič in dr. Gregorec. Bojazen, da se Hohenwartov klub ne bode bavil z narodnim vprašanjem, bila je tudi povsem neosnovana. Gospodje, ki bodo vodje v tem klubu, so že toliko samostojni, da jim vlada ne bode predpisovala politike. To so že pokazali takoj v začetku. Odbor, sestavljen iz grofa Hohenwarta, prelata Karlona in princa Schwarzenberga, je določil, da se bode klub potegoval za gmatne in duševne potrebe prebivalstva in vravnava javnega prava na kristijanski podlagi, za narodno enakopravnost in pravice in celokupnost dežel in kraljestev in to tako, da se ne ruši realna vez, ki družijo posamične dele države. Klub je izrečno vsprejel narodno enakopravnost v svoj program in s tem je gotovo jasno izrekel, da ne bode zanemarjal narodnih vprašanj. Kdo se bode morda spodtikal nad tem, da se je klub izrekel za nerazdeljivost kraljestev in dežel, ker to nasprotuje zedinjeni Sloveniji. Na to pa moramo odgovorjati, da ni misliti, da bi prihodnjih šest let že prišla zedinjena Slovenija na dnevni red. S tem, da sedaj slovenski poslanci pristopijo Hohenwartovemu klubu, se še nikakor ne odrečejo zedinjeni Sloveniji, ker klubova pravila nimajo nobene pravne veljave za poznejše čase. Ko bi klub te določbe ne vsprejel v svoj program, ne bi hoteli vanj pristopiti češki veleposelniki, pa tudi Tirolci ne, ker baš Čehi in Tirolci so iz važnih vzrokov za nerazdeljivost avstrijskih dežel. Pa tudi zveza s Poljaki potem ne bi bila mogoča, ko bi se klub ne izrekel za zgodovinsko pravo. Da bi se pravice dežel dosti razširile prihodnjih šest let, kar bi bilo v škodo koroškim in štajerskim Slovincem, ni se bati. Važno je pa tudi, da je klub narodno enakopravnost postavil v svoji izjavi pred zgodovinske pravice dežel, kajti s tem je pokazal, da jej pripisuje večjo važnost. Odstavek, ki govori o pravicah dežel, pa kaže, da klub v tem oziru nikakor ne bode centralizoval svoje delavnosti. Vse drugačne pomisleke bi pa morali slovenski poslanci imeti proti vstopu v mladočeški klub. Mladočehi morajo se v prvi vrsti potegovati za razširjenje pravic posamičnih dežel, ker so češko pravo postavili za glavno točko svojega programa. Zato bi pa Mladočehi nikakor ne mogli podpirati razdelitve štajerskega in koroškega šolskega sveta, za katero razdelitev se je izrekel shod poslancev slovenskih v Ljubljani. Hohenwartov klub pa bode nas v tem oziru lahko podpiral, kajti češki veleposelniki glasovali so za razdelitev deželnega šolskega sveta, na Tirolskem pa ima italijanski del tudi precejšnjo samostojnost. Mladočehi so pa tudi liberalci in slovenski poslanci zatorej iz verskih in narodnogospodarskih ozirov ž njim ne morejo hoditi. Razmere so pa tudi take, da Mladočehi pri najboljši volji nam dosti pomagati ne morejo. Nas Slovincem je pa premalo, da bi mogli dosti vplivati na državno-zborske obravnave. Zaradi tega smemo vsekako biti veseli, da se slovenski poslanci neso dali zapeljati in so vstopili v klub, v katerem je največ upanja, da se bode oziral na njih želje.

Češka razstava. Veliko bedarijo napravili so nemški liberalci s tem, da so odsvetovali Nemcem, naj se ne vdeležé razstave v Pragi. Nemški tovarnarji jih neso poslušali in nad 800 Nemcev odposlalo je že svoje blago v razstavo. Nekateri Nemci bi še radi poslali, pa se ne morejo njih izdelki vsprejeti, ker ni več prostora, ker se ni računalo na vdeležitev Nemcev. Z nasprotovanjem so liberalci le to dosegli, da se bode nemška industrija v Pragi pokazala v slabši luči; sedaj svet vé, da Nemci na Češkem več v vseh zadevah ne poslušajo liberalnih voditeljev.

„Červonnaja Rusj.“ Grško-katoliški metropolitni ordinarijat v Levovu je duhovnikom naročil, da naj nikar ne naročajo starorusinskega lista „Črvonnaja Rusj.“, ker ta list škofov ne spoštuje in zaničuje naredbe cerkvenih oblastev. Nadalje ta list proglašja zastopnike avstrijskopatrijotičnega in cerkvi prijaznega programa Romančuka, Teliševskega in Barvinskega za izdajice. Duhovniki opozarjajo se, da naj naročajo rajši cerkvi in Avstriji prijazni list „Djelo“.

Vnanje države.

Nemška trgovska politika. „Nordd. Allg. Zeitung“ misli, da bode nemška trgovina izgubila vsa ameriška trgovišča. Tako je nova trgovska pogodba z Brazilijo jako neugodna za Nemčijo. Nemški list se pa nadeja, da se bodo s trgovsko pogodbo z Avstro-Ogrsko odprla nova trgovišča nemškim izdelkom. — V Nemčiji računajo torej na to, da bodo Avstrijo preplavali s svojimi izdelki in preko naše države odprli si pot v orijent. Trgovska pogodba, ki bi uresničila nemške nade, bila bi pa brez dvombe škodljiva naši državi in zaradi tega je želeli, da bi bili naši državniki jako previdni pri sklepanju pogodbe z Nemčijo.

Revizija ustave v Belgiji. Občne volilne pravice v Belgiji še ne bodo uveli, ker se večina poslancev boji, da bi potem socialisti dobili večino v zbornici. Upati je pa, da bode dobil volilno pravico vsakdo, ki plača 10 frankov davka in ima svoje stanovanje.

Bolgartja in Srbija. „Svoboda“ je izvedela, da bode srbska vlada vse storila, da se v Srbiji ne bodo kovalé zarote proti Bolgariji. Morileci

Belčeva, ko bi bili v Srbiji, bodo se prijeli. Bolgarski list je preverjen, da bode srbska vlada držala dano besedo, in pravi, da se bodo Srbi tudi kmalu preverili, da imajo najboljšo prijateljico v Bolgarski.

Bolgartja in Rusija. Kakor je izvedel „Magyar Hirlap“, obrnila se je bolgarska vlada do Rusije, naj izroči morilec ministra Belčeva in intelektualne provzročitelje tega umora. V noti naštevajo se dokazi, da so morileci sedaj v Rusiji. Morileci in drugi provzročitelji navedeni so v noti z imeni, in povedan je kraj, kjer so sedaj. Pridejani so tudi dokazi. V noti se pravi, da se bolgarska vlada nadeja, da jej izroči morilec, ko je bolgarska vlada na željo Rusije celó sumljive osebe odpravila iz Bolgarije. — Drugi madjarski list je pa izvedel iz Sofije, da se je Hitrovo malo pred atentatom pogajal z Benderovom v Odesi, da je revolver, s katerim je Belčev ustreljen, ruski vojaški revolver, in so morileci prišli iz Carjigrada s turškimi potnimi listi. Vse so poizvedeli tajni agentje bolgarske vlade v Odesi in Carjigradu. Da je revolver ruski vojaški, to dokazuje številka in znamka njegova. Mi smo naveli te vesti madjarskih listov, ali pristavljamo, da drugi listi ničesar ne vedó o tem.

Izvirni dopisi.

Z Vrhniko, 9. aprila. Kadar „Brus“ ali „Narod“ z Vrhniko kaj prineseta, govori se o tem navadno že naprej po Vrhniko. Zato se nismo nič čudili, dobivši v roko včerajšnjo številko „Narodovo“, v kateri piše dopisnik z Vrhniko zoper ustanovitve kat. društva rok. pomočnikov na Vrhniko.

Da je protislovij dovolj v imenovanem dopisu, čudimo se ne, ker smo vajeni takih dopisov in poročil z Vrhniko v „Narod“. Dopisnik sam pravi, da je namen tega društva blag, le za Vrhniko ta namen ne bi bil blag, dasi je po svetu že 800 takih društev in namen teh društev je povsodi enak.

Ko pa je dopisnik sumničil, hoče sumničenje s fakti podpreti. Kaka so ta fakta?

a) Najprvo trdi, da so duhovniki naši izstopili iz čitalnice, ker je udom dovolila, da smejo poleg „Rim. kat.“ tudi iz drugih listov kaj izvedeti. In vender je že enkrat dopisnik „Slovenec“ povedal, da so duhovniki izstopili iz „Čital.“ radi samega „Brus-a“, in da so imeli prav, dokazuje nam spet celó izjava naših vseučiliščnikov, ki so iz svojega društva „Slovenije“ izbacili zloglasni „Brus“. Torej ta fakt je — jalov.

b) Drugi fakt naj bode dopisniku deželnozbornske volitve. Ko bi hoteli hudomušni biti, osmešili bi na kratko dopisnika s tem, da se je grozno blamiral, ker se letos niso niti vršile deželnozbornske volitve. A pregledamo dopisniku to zmoto in optimistično mislimo, da je menil državnozbornske volitve. Torej kaj pravi o teh?

c) Da so duhovniki „Slovenca“ največjim neprijateljem pošiljali. — Naj pogleda dopisnik v „Slovenca“ dne 10. marca (Čegava je zmaga) in poklical si bode v spomin, da je le eden nemškutar na Vrhniko volil poslanca Globočnika izmed 45. Zato tudi „Narod“ na tisti članek niti črhnal ni, ker ni imel kaj črhniti.

d) Da so duhovniki s tem nemškutarjem skupaj šli na volišče. — In vender duhovniki niti volilne pravice nimajo v trgu.

e) Da so zlorabili leco. — Dopisnik naj pove, kaj je kateri duhovnikov govoril in vsak mu bode postregel pismo, kaj je govoril, in prepričal se bode eminentno, kako jalovo je spet to sumničenje. Dokler pa tega ne stori, je sodba naša taka kakor o tistem gospodu, ki je za volitev napadel tukajšnjega duhovnika, češ, da zlorabi leco. Ko ga ta vpraša, kedaj je to bilo in mu dotični gospod odgovori: v nedeljo zjutraj, ostal je na sramoti, ker napadeni duhovnik nikdar cerkvenega opravila nima zjutraj. Iz tega je razvidno, kakih poslušalci so naši liberalci, koliko je dati na njihovo „zlorabo lece“.

f) Da je naše pobožno ljudstvo začelo ostentativno cerkev zapuščati ob zlorabi lece. — To pobožno ljudstvo utegne biti le pobožni dopisnik „Narodov“ in par takih, ki cerkev tudi ob nevolitvenih časih zapuščajo. —

g) Da duhovniki hujskajo zoper delodajalce svoje (optimistično spet mislimo: njihove) delavce. — To hoče kar iz dopisa „Slovenčevega“ dne 10. marca dokazati. Naj pogleda še enkrat v dotično številko in bral bode, da je le eden tak delavec (kakeršnega si utegne dopisnik misliti) ne pa več, kakor dopisnik govori, in ta delavec je hišni posestnik in samostojen v mišljenju in je volil po svojem prepričanju brez kakega prigovarjanja, kar dokaže lahko sam in

drugi. Torej kdo drugi kakor le „Narodov“ dopisnik, ki mu manjka stvarnih dokazov, govoril bode pri tem slučajih o hujskanji, saj vemo, da so ravno duhovniki pri takih, ki so bili od obeh strank odvisni, prigovarjali celó, da se zdrže volitve. Spet jalov fakt!

Kar piše dopisnik o naših rokodelcih, da so pridni, delavni, da anarhističnih idej še ne poznajo, tega do zdaj še ni od naše strani nihče oporekal, dasi bi lahko od nasprotnne kompetentne strani par slučajev naveli v nasprotnem zmislu, in „delavski list“ tudi našim rokodelcem ni neznan.

Da je kat. društvo rok. pomočnikov naperjeno proti „Čitalnici“, spet trezen bralec ne bode trdil; saj je „Slovenec“ že enkrat povedal, da sta izmed rokodelskih pomočnikov le dva uda pri „Čitalnici“, v tem ko drugih Čitalničarjev ne bode nihče pristopil k nameravanemu društvu, ker je le za rokodelske pomočnike.

Da ima dopisnik tukajšnjega kapelana hudo v želodeci in pripoveduje o njem, da bode prestavljen, no, to je revolverska žurnalistika liberalcev naših! Radi bi se ga iznebili, to je gotovo, a ordinarijat ne prestavlja kapelanov do zdaj še po željah „Narodovih“ dopisnikov.

Ko bi mi hoteli sumničiti, kakor „Narodov“ dopisnik, dejali bi: bojite se nameravanega društva, ker ima v naslovu besedico: „katoliško.“

Toliko za zdaj! Če želi dopisnik, vedno smo pripravljeni odgovorjati mu. A kaj stvarnih podatkov navedi, da ne bode preveč dlakocepljenja. Zalostno pa je, da ima tudi tako društvo nasprotnike pri nas:

Dnevne novice.

(Imenovanje generalnega vikarija.) Prezvizišeni gospod knezoškof ljubljanski imenoval si je dekana ljubljanskega stolnega kapitula, preč. g. dr. Henrika Pauker - ja pl. Glanfeldskega, za svojega generalnega vikarija.

(Železniško posojilo štajerske dežele.) Ker hoče štajerska dežela zgraditi več krajevnih postranskih železnic, sklenil je deželni zbor 18. nov. 1889, da si dežela v ta namen izposodi 10 milijonov gld. Presvetli cesar je potrdil ta sklep, deželni odbor pa sedaj vabi k vdeležbi posojila. Izdajala se bodo dolžna pisma po 200, 1000, 3000 gld.

(O vojaških vajah pri Celju) poroča se nam od onod nastopno: K vojaškim vajam v celjski okolici dospé 15. avgusta polk domobrancev s tremi bataljoni, temu se pridruži ostalo štirsko, koroško in kranjsko domobranstvo z osmimi bataljoni. Na to sledi 28. pehotna divizija iz Ljubljane. Vse to vojništvo izvrševalo bode male vaje. K velikim vojaškim vajam dospe k nam iz Koroške in Gradca 6. armadna divizija. Glavne vaje bodo med Celjem, Ponikvami in Golobjem. V Celju in okolici bode zbranih 23.000 do 24.000 vojakov. Teh vaj udeležijo se — kakor pripovedujejo — i cesar sam; stanoval bode v poslopju c. kr. okr. glavarstva, nadvojvoda Albreht pa v gradu „Višegrad“.

(Slovensko gledališče.) Jutri bode v dvorani ljubljanske čitalnice predstava na korist igralki gospe Gust. Danilovi in igralcu gosp. Antonu Danilu. Predstavljal se bode znani dobri igrokaz s petjem „Bisernica“ v dveh oddelkih; prvi oddelek „Hans Jurež“, katerega bode predstavljal g. Danilo, drugi oddelek „vrnitev iz Amerike“. Oba beneficijanta sta dobro znana obiskovalcem slovenskega gledališča kot marljivi in vrlo spretni moči v najbolj različnih vlogah. G. Danilo sodeluje že 15 let na slovenskem odru z vedno večjim vspehom. Gotovo bode občinstvo znalo ceniti zasluge obeh ter se mnogoštevilno odzvalo vabilu.

(Izneverjenje.) Bivši okr. sodnik v Sl. Bistrici Fr. Sorko moral se bode dné 18. t. m. pred celjskim porotnim sodiščem zagovarjati zaradi uradnega izneverjenja.

(Umrl) je dne 6. aprila preč. g. Jurij Tutek, častni korar lav. škofije in dekan pri sv. Lenartu na Štajerskem v 77. letu svoje dobe. N. v m. p.!

(S Koroškega.) Kakor se čuje, bode znani Giovanni Foresti v kratkem moral pustiti vredništvo slaboznanega lista „Deutsche Allg. Zeitung“ v Beljaku. Drugi beljaški list „Villacher Zeitung“ je končal življenje svojega kratki tek vsled sušice. — V Železno Kapljo pride za živinozdravnika gosp. Anton Korošec iz Male Nedelje na Štajerskem,

v Ziljsko Bistrico pa g. Viljem Irzan iz Marenberga.

(V Celji) je, kakor „Deutsche Wacht“ piše, dne 31. decembra vlni bivalo 6265 oseb. Obzirom na verozakon bilo je 6185 rimokatolikov, 2 grkozdinjenca, 1 grkozdinjenec, 57 evangelikov konfesije augsburške, 7 evangelikov konfesije helvetske, 3 anglikanci, 1 menonit, 6 izraelitov, 3 brezverozakonci. Po obitelji: samičnega stana 2411 oseb moškega in 2036 ženskega spola; zakoncev 767 moškega in 691 ženskega spola; obdvojnencev 84 moških in 263 žensk; sodnijski ločenih 6 moških in 7 žensk. Med vsemi prebivalci istih 1140 moških in 806 žensk ne zna brati in ne pisati, 97 moških in 126 žensk oseb zna samo brati. Med nevoljši je 5 slepcev, 4 gluhomutei, 4 blazniki, 3 bebi. Po „občevalnem jeziku“ je 4655 Nemcev, 4 Čeho-Slovaki, 3 Poljaki, 1577 Slovencev, 10 Srbo-Hrvatov, 9 Italjanov, 4 Madjari. Izmed živalij našli so 110 konjev, 40 goved, 236 svinj, 1 kozo, vrh tega še čebel 3 panje.

(Svoji k svojim!) Kakor smo že omenili, je koroška hranilnica v Celovcu, ki je v rokah nemških liberalcev, razdelila 83.320 gl. med razna društva. Od te lepe svote slovenski kmetje niso dobili ne vinarja, pač pa društva, ki opjevajo nemško slavo. Iz tega je razvidno, da tisti Slovenec podpira svoje nasprotnike, ki nosi denar v take hranilnice. Zato bi prav storili slovenski kmetje, ko bi se oklenili slovenskih posojilnic, ki so res za kmeta in mu pomagajo v stiskah.

(V Würshofen) na Bavarskem je letos prišlo zdravja iskat k znanemu župniku Kneippu 65 duhovnikov in do 600 svetnih oseb.

(Klub amaterjev-fotografv v Ljubljani) ima v nedeljo, dne 12. aprila ob 10. uri zjutraj v svojem lokalu: Pred škofijo, šte. 16, I. nadstr. svojo mesečno sejo. Na dnevnem redu je med drugim ogledovanje in razlaga novo napravljene temnice. K obilni vdeležbi vabi odbor.

(Pevsko društvo „Slavec“) priredilo bode dne 14. junija t. l. velik koncert na Koslerjevem vrtu. Kakor se nam poroča, namenjen je čisti dohodek tega koncerta za Prešernov spomenik.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) bode imelo v sredo dne 13. maja ob 1/2 3. uri popoldne v veliki dvorani hotela pri „Sandwirthu“ v Celovcu svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu bode več zanimivih točk, katere bomo o priliki naznanili.

(Gasilno društvo v Šiški) priredi svojo prvo veselico dne 24. maja 1891 na Koslerjevem vrtu s prijaznim sodelovanjem slav. društev: „Slavec“ in „Šišenske čitalnice.“

(Občinska volitev.) V Semiču na Belokranjskem izvoljen je bil dne 1. t. m. za župana gosp. Janez Šušteršič iz Semiča, za svetovalce pa J. Ivanetič z Vrtače, Štefan Jakša iz Prbišja in Matija Dajčman s Kala.

(Novo poštno in brzojavno postaje) so danes odprli v Hotederšici.

(Poštnohranilne karte.) Če hočem dobiti vložno knjižico poštnohranilnično, v to svrhu moram vložiti vsaj 50 novčičev. In ako nimam sedaj še tolike vsote, zamorem začeti varčevati, oziroma v poštno hranilnico vlagati po 5 novčičev. V tem obziru se lahko poslužim takozvane poštnohranilne karte, ki jo dobim na vsakej pošti. Na golici je prostora za deset pisemskih znamek ali marek po 5 kr.; kadar torej golico z markami napolnim, nabral se mi je znesek za 50 novčičev, in sedaj karto odnesem na katerosibodi pošto ter bom dobil knjižico-vložnico, v katero je uradnik bil zapisal naznanilo, da sem v hranilnico vložil 50 novčičev. Ta način vlaganja priporoča se posebno otrokom. Ako želiš kateremu detetu dati kakšen rokodar v podobi denarja, namesto gotovine pokloni mu rajši poštnohranilno karto. Pisalec teh verstie je neka dobra duša izročila 4 goldinarje s pristavkom, naj denar sporazdelim vbožnim šolarjem. Ker pa se delitev denarja ne priporoča iz vzgojeslovnih obzirv, pač pa isti obziri priporočajo varčevanje, vsled tega sem darovalca opozoril na to zadevo ter sva sklenila, da izvoljenec napolnim poštnohranilno karto. Kupil sem dotične vrednotnice ter učencem izročil za potrebno rokovanje. Naj še opomnim, da poštnohranilne karte v naši šoli itak niso bile neznane. Na podlagi rečenega darila je hranilnica dobila osem novih varčevalecev. Jaz pa po tem dolgem uvodu naj omenim, kaj sem nameraval zapisati: To-le: Če bi se primerilo, da se je poštnohranilna karta s prvo znamko,

ki je že na golici vtisnjena, pokazila, v tem slučaju se vrednotnica zamore zamenjati proti vplačilu 1 kr., kakor to velja glede drugih vrednotnic poštovnih. Tako urad naznanja v najnovejši okrožnici.

(Imenovanje.) Gospod L. Letnar, učitelj v Moravčah, je imenovan za nadučitelja v Mengšu, g. Jakob Cepuder, učitelj v Leskovci, za nadučitelja v Boštanju.

(C. kr. priv. ustje-tepliske železnice družba) naznanja trgovski in obrtniški zbornici, da velja na njeni progi od dne 1. marcija t. l. za „vzorčne kovčege“ ista znižana tarifa, ki se nahaja v dostavku I. lokalnega osebnega tarifa c. kr. avstr. državnih železnic. Za vzorčne kovčege tistih trgovskih potovalcev, ki izpričajo to svoje opravilo z legitimacijskimi kartami, na katerih je napisano ime potovalčeve in njegova firma, število in vsebina kovčegov, podpis potovalčev in potrdilo pristojbine trgovske in obrtniške zbornice, plačati je od 10 kilogramov in od vsakega kilometra s kolkom vred 0.1 krajcarja. Zniža pa se vozna od vzorčnih kovčegov oddanih kot prtljaga, če se rabijo legitimacijske karte, ki jih daje na pismeno prošnjo vodstvo omenjene železnice.

(C. kr. trgovinsko ministerstvo) je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici naslednje: Po poročilu c. in kr. ministerstva za vnane reči je bil vnani urad v Parizu opozorjen na carinske prevare, ki se gode vsled tega, ker se teža blaga zabeleži s številkami na certifikatih, ki so potrebni za nekatere na Francosko izvažane izdelke. Da se tem certifikatom ne bodo prvotne številke izpreminjale ali nove pristavljale ter oni potem uporabljali za več pošiljav, nego so bili od kraja izdani, zato se je sklenilo, da je teža v bodoče samo s črkami zapisovati. Naznanja se torej trgovcem, da francosko poslatništvo na Dunaji ne bode odslej potrjevalo certifikatov, na katerih ne bode teža blaga zapisana samo s črkami.

(Duhovniške premembe.) V lavantinski škofiji prevzame preč. g. dr. Anton Suháč, kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri sv. Ani na Krembergu, posle šentlenartske dekanije in č. g. F. Šoštarich, kapelan pri sv. Lenartu je postal provizor tamošnje župnije. — V krški škofiji: Č. g. J. Marinich, župnik v Lipi nad Vrbo, je imenovan za kn. šk. svetovalec in dekana za Gor. Rož. Č. g. provizor Janez Vaneček je dobil župnijo v Kamrčah. Dne 3. t. m. je umrl č. g. Val. Link, dekan v Št. Jurju na Strmcu.

Telegrami.

Pliberk na Koroškem, 10. aprila. V Libeličah vsi gostilničarji v zadnjem hipu odrekli. Shod podružnice sv. Cirila in Metoda bode na Suhi (Neuhaus) nad Libeličami pri narodnem gostilničarju. Vozovi za vožnjo v Libeliče pripravljeni v Spodnjem Drauberku.

Dunaj, 11. aprila. Z živahno pohvalo so bile sprejete besede v prestolnem govoru, ki govore o mirnem položaju in skupnem delovanju. Cesarja so pri prihodu in odhodu burno pozdravljali.

Gradec, 10. aprila. Vsa graška obrtna društva so mestnemu svetu, trgovski zbornici in trgovskemu ministerstvu odposlala resolucijo, v kateri se odločno izrekó proti praznovanju 1. dne maja.

Carigrad, 10. aprila. „Agence de Constantinopel“ potrjuje iz gotovega vira, da gledé vzhodne Rumelije ni nobena vlada storila koraka pri Turčiji.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—62)

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	teplomera po Celziju			
7. u. jut.	732.0	6.8	sl. vzh.	oblačno	0.80
10. 2. u. pop.	728.7	9.2	m. vzh.		dež
9. u. zveč.	726.6	5.6			

Srednja temperatura 7.2°, za 1.8° pod normalom

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

11. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gid	50	kr
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	92	„	50	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	„	75	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	75	„
Akcije avstr.-ogerske banke	989	„	—	„
Kreditne akcije	301	„	75	„
Francoski napoleond.	9	„	21 1/2	„
Cesarski cekini	5	„	48	„
Nemške marke	56	„	97 1/2	„

R. Tschörner-jeva

prva kemična perilnica in barvarija za sparane in nesparane garderobe

namerava osnovati **zalogo** in naj izvolijo za vodstvo te založbe dame, ki morejo vložiti kavecijo, kakor hitro je mogoče doposlati svoje ponudbe s fotografijo gorenjemu zavodu v Brno, Barvniška ulice št. 5. (3—1)

Za majnik: Dvajset Marijnih pesem

za mešan zbor zložil Ig. Hladnik.
Cena 60 kr., po pošti 63 kr.

Prodaja jih „Katol. Bukvarna“ v Ljubljani, Fr. Norbert Gregl v Nazaretu, Štajersko, in J. Krajec v Novem Mestu. (3—2)

Tinktura za želodec.

(Tinctura Rhei Comp.)

lekarka Piccolija v Ljubljani, narejena z večine iz samega pristnega kineskega revnja, je ukusno in izdatno zdravilo, katero ureja funkcije prebavnih organov. Razposilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 steklenic.

Jedna steklenica velja 10 kr. (60—11) (60—30)

Kneippovo vodno zdravljenje (Kuhne-zdravljenje).

Zdravišče Auenhof-Stosir.

ob Vrbskem jezeru na Koroškem.

Vodno zdravljenje po Kneipp-ovi metodi: masaže, zračne in solne kopeli, dobro podnebje, ceno bivanje, železniška in parniška postaja. (10—1)

Prospekti zastoj.

Zobozdravnik Schweiger

stanuje

hôtel „Stadt Wien“ (pri Maliču) šte. 25 in 26. II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2 1. ure.

Najnovejša iznajdbe in sredstva v zobozdravništvu. Najboljše plombe, po barvi zobem prikladne. (34)

Za vsa dela se jamči.

Mihael Barthel & Co., Wien, X.

Najbolj preskušen in najcenejši lesni pomaz.

Barthel-ov izvorni (16-2)

carbolineum

varuje trajno skladišča, kolarnice, plotove, strehe iz deščic, vozove, vrata, mline, jezove, mostove itd., pred (I)

gnjilobo, glivami, oštorjenjem in žuželkami;

pomazani predmetje imajo lepo rjavo barvo, in so 3—4 bolj trpežni. Kakovost neprekošana. Najceneje sredstvo proti mokrim stenam, 1 kilogram zadošča za 5—6 štirjaskih metrov. Cenik brezplačen. Nadalje prodaja **strešni klej Ia**, **strešni lak**, **patentovani kotran**, **karbolno kislino**, **karbolno apno**, **kolomaz**, **železni lak** itd. po najnižji ceni.

MIHAEL BARTHEL & Co.
Wien, X., Keplergasse Nr. 20.

Mihael Barthel & Co., Wien, X.

Vsak slovenski gospodar,
ki še ni naročen na ilustriran gospodarski list „Kmetovalca“ s priložo „Vrtnar“, pošlje naj svoj naslov c. kr. kmetijski družbi v Ljubljano, katera mu doloži prvo številko brezplačno, in iz katere more izprevideti, da je list neobhodno potreben za vsakega naprednega slovenskega gospodarja. (30)

Svojo bogato zalogo raznovrstnih vóz po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu

Franc Šiška,
kovaški in podkovski mojster,
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,
v Tönniesovi hiši. (5)

Uzorec zasebnim naročnikom zastoj in franko.

Uzorne knjige za krojače, kakeršnih do sedaj že ni bilo, nefrankovane in le proti vložbi 20 gld., kateri se odračunajo, kadar se blago naroči.

Blago za obleke.

Peruvien in dosking za prečastito duhovščino.
Blago za uniforme c. kr. uradnikov po predpisu, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livreje.
Sukno za bilard in igralne mize, loden tudi nepremičen za lovske suknje, blago, ki se sme prati.

Popolni plédi 4—14 gld. itd.
Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno suknjo in ne slabeza blaga, ki se ponuja od vseh strani in je jedva krojačevega plačila vredno, obrne naj se na trdko

Jan. Stikarofsky v Brnu.

Največja zaloga sukna v Avstro-Ogrski.
Razume se, da ostaje v moji zalogi, v kateri je vedno za pol milijona goldinarjev av. velj. blaga, in pri moji svetovni trgovini mnogo ostankov; vsak razsoden človek pa mora spoznati, da se od takih malih ostankov in odrezkov uzorci ne pošiljajo, ker bi pri več sto naročbah za uzorce nazadnje ničesa ne ostalo, in je torej smešno, če nekatere trgovine s suknom vzlic temu inserirajo uzorce od ostankov in odrezkov in so v takem slučaju uzorci le od kosov in ne pa od ostankov, namen takemu postopanju je očitiden.
Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjajo, ali se pa denar vrne. Barva, dolgot, cena naj se pri naročbi ostankov naznani.

Razpošilja se le proti povzetju, nad 10 gld. franko.
Dopisovanje v nemščini, madjarščini, češčini, poljščini, italijanščini in francoščini (24—16)

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaljoča, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčevaljoča ter ohranjuje zobe svetlo-bele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubal pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarne in kemik, poleg mestne hiše v Ljubljani.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Francisku“, (ob jedr. tem kemična tovarna), V. Hundsburn-urasse 113. (9)

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstadtstrasse 30.
Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczy-ja, „pri Radeckijem“, III., Radeckijplatz 17.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

(2—2)

Zabavni vlak

Cena tje in nazaj:
II. razred gld. 1-60,
III. razred 80 kr.

Več poizvé se po plakatih in v Paulinovi pisarni za potovanje v Ljubljani, kjer se dobivajo tudi voznice.

Cena
2 gld. 95 kr.

Ura z

in zvončkom
sveti, vis. 18 cm
vine, je dobiti

S kalendarjem
3 gld. 75 kr.

budilnikom

ki se po noči
vokrovi iz ko-
v tovarni

EMIL MAYER na Dunaji,
I, Bauernmarkt, 12. (12—4)

Ura s kukavico, ki naznanja čas, v lično izrezijanej omarici, podobarsko delo, s koščenimi kazalci 8 gld.

Ceniki stenjskih in žepnih ur se pošiljajo brezplačno, če se zahtevi priloži poštna marka za poslatev. (12—9)

v Kamnik

odpelje se iz Ljubljane, državni kolodvor, v nedeljo, dne 12. aprila t. l., ob 1 uri 30 min. popoldne; povratek iz Kamnika isti dan ob 8 uri 10 min. zvečer.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

ohranita usta sveža, krepčata čeljustno meso ter odpravljata slabo sapo iz ust.
1 steklenica ustne vode velja 40 kr., 1 škatlja zobnega praška 20 kr., 12 steklenic 4 gld., 12 škatelj samo 2 gld.

Lekarna Piccoli
„pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska. (30—20)

Proti podganam najboljšo sredstvo.

Tord-Tripe

pokončuje podgane, miši in krte brez najmanjše nevarnosti za domače živali.

— 1 zavitek 50 kr. —

Glavna zaloga za Kranjsko:

G. Piccoli, (12-6)

lekarnar v Ljubljani.

Na Najvisje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva

Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčeno

XXVII. državna loterija

za civilne dobrodelne namene.

3091 dobitkov v skupnem znesku 170.000 goldinarjev in sicer:

1 glavni dobitok s 100.000 gld. z dvema predobitkoma in dvema podobitkoma a 500 gld. 1 dobitok s 15.000 gld., 1 dobitok s 5000 gld., 1 dobitok s 4000 gld., 1 dobitok s 3000 gld., 1 dobitok s 2000 gld., 1 dobitok s 1000 gld. in 80 dobitkov po 100 gld. v gotovini, naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld.

Žrebanje se bo vršilo nepretrknó dne 11. junija 1891. — Srečka stane 2 gld. a. v.

Podrobnejša določila ima igralni narót, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije, Dunaj, L., Riemergasse 7, 2. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah.

Srečke se pošiljajo poštne prosté.

Dunaj, marca meseca 1891.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
oddelek državne loterije.

(6—1)

Elegantne

solnčnike

navadne vrste
nejše iz zanes-
blaga v največi
po čudovito
dobro poznata

Trpežno izdelane

dežnike

in najelegant-
ljivo dobrega
izberi priporoča
nizkej ceni
tvrdka

L. Mikusch

15 Mestni trg v Ljubljani Mestni trg 15.

Naročila na kostumne solnčnike, popravila in preoblačenja solnčnikov in dežnikov izvršujejo se najvestnejše in poceni. — Po pošti došla naročila sprejemajo in izvršujejo se točno proti povzetju.

Razprodajalcem so natančno razvrščeni ceniki frano na razpolago.

Sargova glicerina zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilično na popotovanji. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljivo celó za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim uspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr. (27)

Ravno izšlo:

„ŠMARNICE“

Marijina visoka pesem ali magnifikat,

sostavil

Andrej Kalan, duhoven,

z dovoljenjem prečastitega knezoškofijstva ljubljanskega.
V Ljubljani 1891.

Založila „Katoliška Bukvarna“.

Cena polusnje 90 kr., usnje 1 gl., zlato obrezo 1 gl. 20 kr., po pošti 5 kr. več. (3—1)

Praga.

Veda, umetnost, obrt, zemlje-
delstvo, slovesnosti, začasne
razstave, svetec vodomet, shodi,
loterija itd.

Občna deželna razstava

v proslavo stoletnice prve obrtne razstave l. 1791 v Pragi

pod pokroviteljstvom

Njegovega ces. in kralj. Veličanstva

cesarja Frančiška Josipa I.

1891.

(16-3)

od dné 15. maja do 15. oktobra 1891.

Velikansko peso,

večno (lucerno) in domačo deteljo,
travuljo, pahovko, mačji rep ter druga
zanesljivo kaljiva semena za vrte in
travnike, kakor tudi semenski ribniški
fižol in krompir priporoča po naj-
nižji ceni

(2-2)

IVAN PERDAN,

LJUBLJANA, Cesarja Josipa trg.

St. 6098.

Razglas.

(1)

V smislu deželnega zakona s 17. dné junija 1870. šte. 21. dež. zak.,
o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, broščev in drugih škod-
ljivih mrčesov, naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč
v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtné plotove in bišne
stene na vrtih, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih
jajec in zapredkov (ličin), in sežgati ali kakor si bode pokončati nabrana go-
senična gnjezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in
rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati **kakor hitro mogoče**, a najdalje
do 15. maja letos.

Kadar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kadar se
veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa oziroma veje
ne smejo pustiti v takem stanu ležati, ampak morajo se ali gosenice obrati
od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe brošče, dokler letajo, od svojega
sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem
od drevja ob gozdnih robih v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi
bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončevati ali obračati
kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogrei) pri oranji ali kopanju zemlje
precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Ce se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti dodoločenega
časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove troške, vrhu tega pa
se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globa od 1 do 10 gld., in
če bi se to ponovilo, do 20 gld.; kdor bi ne mogel plačati globe, bode
kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V LJUBLJANI, dné 1. aprila 1891.

Župan: **GRASSELLI** l. r.

Ignacija Fasching-a vdove

ključavničarija,

Poljanski nasip šte. 8,
priporoča vedno gotovo zalogo

štedilnih ognjišč.

Delo je solidno, cene kolikor mogoče nizke.

Vnanje naročbe se hitro izvršujejo.

Ign. Fasching-a vdova

v Ljubljani.

(6-1)

J. N. POTOČNIK,

Kongresni trg št. 17,

usoja si uljudno naznanjati, da je otvoril na tukajšnjem trgu

moškrokrojaško podjetje

in se priporoča za mnogobrojna prijazna naročila, op. rajoč se na dosedanje večletno
delovanje, posebno pa še prečistiti duhovščini.

(6-6)

Nizke cene pri najboljšem delu.

Prostovoljna dražba.

V ponedeljek, dné 13. aprila t. l., ob 10. uri do-
poldne vršila se bode pri c. kr. deželnem sodišči v Ljubljani

prostovoljna dražba

dedičem **Valentina Zeschko-ta** lastnih **štirih travnikov**, in sicer:

Parc. šte. 483 in 484 v mestnem logu v obsegu 1 orala
367 □ sežnjev in 1 orala 930 □ sežnjev, in

parc. šte. 368 in 198 v Karlovškem predmestju v obsegu
2 oral 183 □ sežnjev in 1 orala 35 □ sežnjev, h kateri se va-
bijo kupci.

(2-2)

Dražbeni pogoji zvedó se pri c. kr. deželnem sodišči pri
šte. 2315 in v pisarni pooblaščenca **dr. Alf. Mosché-ta.**

Prodaja smrekovih sadik.

V c. kr. gozdnem vrtu pri Ljubljani oddá se
še okoli

(1)

eden milijon triletnih smrekovih sadik

proti temu, da se za vsaki tisoč z zavijanjem in odneskom do
železnice ali do pošte **1 gld. 50 kr.** vplača.

Naročila sprejema proti vplačilu spadajočega zneska **c. kr.**
deželno gozdno nadzorništvo za Kranjsko v Ljubljani.

Premija na svetovni razstavi v Lond. nu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo, salonski krilasti klavir, pianine,

iz tovarne svetovno znane trdke (Gottfried Cramer) — Wilh.
Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld.,
550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld.

Klavirji drugih trdek za 280 do 350 gld.

**Izposojilo klavirjev za na deželo pod naj-
ugodnejšimi pogoji**

(12-9)

Prodajalnica in posojilnica klavirjev **A. Thierfelder**, Dunaj, VII. Burggasse 71.

POMLADNI GLASI

SLOVENSKI MLADINI.

Uredil in založil **CIRILSKI.**

V Ljubljani, 1891. Tiskala »Katoliška Tiskarna«.

Ta knjižica, ki se radi mične
vsebine in krasne oblike sama
priporoča, stane brošir. 30 kr.,
trdo vezana 40 kr. — Kdor na-
roči skupaj 10 izvedov, dobi en
izvod po vrhu.
Katoliška Bukvarna.